

HONVÉDELMI
MINISZTERIUM

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

**„SPORTTUDOMÁNY AZ EGÉSZSÉG
ÉS A TELJESÍTMÉNY SZOLGÁLATÁBAN”**

**XX.
ORSZÁGOS SPORTTUDOMÁNYI
KONGRESSZUS**

Program és előadás-kivonatok

A kongresszus helyszíne:

Pannon Egyetem

8200 Veszprém, Egyetem utca 10.

A kongresszus főrendezője:

Magyar Sporttudományi Társaság (MSTT)

A kongresszus társszervezője:

Pannon Egyetem

2023.

lái szokásaikat semmilyen módon nem változtatta meg a járványidőszak. Valamint 12%-a jelezte, hogy jelentősen módosította, 4,5%-a pedig részben módosította sportolási szokásait. Pozitív változásként leírható, hogy a tanulók közel 8%-a helyettesíteni tudta egy másik mozgásformával, 2%-a pedig elkezdett mozogni, 5%-a pedig többet sportolt, mint azelőtt. A fizikai aktivitás mértéke a korlátozások ideje alatt közel 27%-kal csökkent. Nőtt az ülés-fekvés elöltöltött idő, megszűnt az iskolába való közlekedés, szabadidős aktivitások száma csökkent. A házimunkával, kertben történő fizikai aktivitások száma nőtt (17%). A válaszadók legalább napi 30 perc fizikailag aktív tevékenységet folytattak.

Következtetések

A fizikai aktivitás mértékének a vizsgálata a sportolási szokások bevonásával, az ülés-fekvés időtartam megkérdezésével, valamint a fizikai aktivitás milyenségével és gyakoriságával történt. Összességében elmondható, hogy a Covid-19 okozta változások miatt bevezetett korlátozások jelentős hatást gyakoroltak a fiatalok mind a versenyszerű, mind a rekreációs sport és fizikai aktivitási szokásaikra. Az elemzés során a nemek között szignifikáns különbséget nem találtunk. A tanulók fizikai aktivitásának elmaradása leginkább a "munkavégzés" hiányát jelentette, ami esetükben az iskolába való járás és a közös szabadidős programok voltak. **Kulcsszavak:** koronavírus, Covid-19, fizikai aktivitás, sport

Rekreációs fogyasztói szokások hazai fesztiválokon

Magyar Márton, Gósi Zsuzsanna

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézet, Budapest

E-mail: magyar.marton@ppk.elte.hu

Bevezetés

A fesztivál a hazai lakosságot és turistákat is vonzó szabadidős rendezvénytípus. Hazánkban a könnyűzenei fesztiválok számos, nemzetközi szinten is elismert reprezentánsai találhatók meg. A vegyes fogyasztói és költési szokások vizsgálata egyedülállóan mondható. Jelenleg a hazai keresleti felmérést tartottuk indokoltnak.

Anyag és módszerek

Országos mintán, hólabda-toborzás keretében zajlott a kutatás (ELTE PPK KEB 2022/554.) 2022. december 9-től. A 2023. január 26-ig beérkezett adatok (N=185) elemzését mutatjuk be az alábbiakban.

Eredmények

79 fő esetében, akik nem szoktak fesztiválra járni, csak motivációkutatás történt. A tiszta minta elemszáma így n=106. A két részmintában is nagyobb arányban szerepel a Z-generáció (87% és 91%). A nem-fesztiválozók körében felülreprezentáltak a nők (57%), valamint a fővárosi és agglomerációban élő lakosok. A fesztiválozó kitöltők nemek szerinti megoszlása szinte kiegyensúlyozott (55% nő), a fővárosban és környékén élők dominálnak (89%). Mindkét részminta tekintetében a legismertebb 3 fesztivál a Sziget, a Balaton Sound és a VOLT: A fesztivált nem látogató kitöltők legfőbb indoka ezen események kerülésére a magas árak és a tömeg volt. A fesztiválozók közepes mértékben viselik el a tömeget (3,7-es érték egy 1-7 skálán). A legtöbb fesztiválozó a szezonban csak 1 fesztiválon vesz részt (57%), a kitöltők fele a

kisebbségi költési hajlandóságot mutató napi jegyet vásárolja (50%), bár jelentős arányban vásároltak az egész heti bérletet vásárlók (38%) is. 87%-uk élményhalmozó, hiszen a koncert után is bent marad a fesztivál területén, bár csak 37%-uk érdeklődik a fesztiválon található kitélepülések/társaságok iránt (cirkusz, green peace, artzone, együtt az autistákért stb.). A fesztiválozók jelen kutatási adatok alapján többnyire elégedettek a repoharak használatával (5,0 érték egy 1-7 skálán). Megoszlának erről a vélemények, mivel 53%-ukat kifejezetten zavarja, hogy újat szükséges vásárolnia minden fesztiválon, mivel nem válthatja vissza pénzre, csak tokenre; míg 37%-ukat ez egyáltalán nem zavarja, inkább emlékként tekintenek ezekre. A fesztivál látogatók turisztikai költésével kapcsolatban a kutatás eredményei alapján megállapítható, hogy akik szállást foglalnak az esemény helyszínén, ők ebben is árérzékenységet mutatnak. A többség ismerős, családtag lakását (21%) vagy Airbnb-t (15%) vesz igénybe, 1-3* panzió (12,69%) vagy 1-3* szálloda (12%) szobáját foglalja le, kempingbe (12%) és hostelbe, ifjúsági szálláshelyre (7,46%) jellemző még a rezerváció. A kutatásban résztvevő fesztivál látogatók jellemzően ételt és italt is a rendezvény helyszínén vásárolnak (61%), kisebb arányban jellemző a körükben, hogy egyikre sem költenek (9%), vagy csak ételre (4%). A belépőjegy/bérleten kívül a kitöltők többsége 10 000,- Ft/nap (41%) vagy 20 000,- Ft/nap (43%) költést generálnak a szolgáltatók számára.

Következtetések

A hazai fesztivál látogatók vizsgálata még nem elterjedt, habár egy jelentős tömeget megmozgató szabadidős rendezvénytípusról beszélünk, főként a könnyűzenei műfajban. A keresletet nagy arányban a Z-generáció alkotja, amelynek költési nagyságát a magas belépő/bérletjegyárak következtében a szállásdíjon spórolás determinálja, habár a helyszíni gasztronómiai és egyéb szolgáltatások igénybevételére is jelentős diszkrecionális jövedelem hányadot fordítanak. A szabadidőgazdaság jelentős szegmensét alkotják a (könnyűzenei) fesztiválok, amelyek további vizsgálatai szükségesek a jövőben.

Kulcsszavak: rekreáció, fesztivál, szolgáltatás, fogyasztás, költés

A 36. OTDK MSTT-különdíjas résztvevője:

Vélt és valós testkép megítélésének összehasonlítása cheerleader sportolónők körében

Majoros Ivett¹, Fésüs Ádám¹, Teleki Szidalisz Ágnes², Vargáné Szalai Kata¹, Prisztóka Gyöngyvér¹

¹Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar, Sporttudományi és Testnevelési Intézet, Pécs

²Pécsi Tudományegyetem Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar, Pszichológia Intézet, Pécs

E-mail: majoros.ivett22@gmail.com

Bevezetés

Számos kutatás bizonyítja, hogy az esztétikai sportágat űző sportolónők körében kiemelkedően magasak a testükkel kapcsolatos elégedetlenségi mutatók. Vizsgálatunkban a cheerleader sportolónők testükkel való viszonyára koncentráltunk, kiegészítve a férfiak szemszögéből történő összehasonlítással.

Feltételeztük, hogy a sportolónők elégedetlenek testalakjukkal és soványság utáni vágygal rendelkeznek (H1). Hipoté-

ziseink szerint a saját testükkel való elégedetlenségük és a mért testsírszázalék között összefüggés van (H2), valamint a férfiak véleménye és a cheerleader sportolónők megítélése eltér az ideálisnak vélt női- és cheerleader sportolónői testalak vonatkozásában (H3).

Anyag és módszertan

A vizsgált minta ($n=102$) direkt módon kiválasztott cheerleader sportolónő ($n=51$), valamint véletlenszerűen választott olyan 18-25 év közötti férfi ($n=51$), aki már látott cheerleading bemutatót vagy versenyt. Módszerként a Testi Attitűdök Tesztet (TAT), az Emberalakrajzok Tesztet használtuk, valamint a sportolónők testösszetételét mértük az InBody770 eszköz segítségével.

Eredmények

A korrelációs vizsgálat eredményeként azt kaptuk, hogy a sajátnak vélt testalak és az ideálisnak vélt saját testalak közötti különbség mértéke összefügg a TAT alskáláival. Minél nagyobb a különbség az ideális és aktuális testalak között, annál jellemzőbb a testméret negatív értékelése és a saját testtel való általános elégedetlenség. A cheerleader sportolónők testükkel való elégedetlenségük szintje nem a testsírszázalékkal, hanem a BMI-vel (testtömeg-index) van összefüggésben, amely arra enged következtetni, hogy izom és zsír együttes jelenléte okozza az elégedetlenséget. A férfiak és a sportolónők véleményét összehasonlítva az ideális női és az ideális cheerleader sportolónői testalakról jelentősen eltér. A férfiak engedékenyebbek bizonyultak az ideális női testalak és cheerleader sportolónői testalakot illetően, a sportolónők viszont sokkal szigorúbbak önmagukkal szemben, amely összefüggésben van a testképükkel kapcsolatos elégedetlenségük mértékével.

Következtetések

Eredményeink a cheerleader sportolónők testi elégedetlenségével kapcsolatos problémákat vetnek fel, amelyek következtében táplálkozási zavarok (pl. pszichés étvágytalanság), negatív mentális változások alakulhatnak ki, rontva ezáltal sportbeli teljesítményüket is. Munkánkkal arra szeretnénk ráirányítani az edzők és sportszakemberek figyelmét, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a különböző esztétikai sportágak képviselői esetében saját testükkel kapcsolatos viszonyukra.

Kulcsszavak: cheerleading, testkép

Gyermekek fizikai aktivitásának monitorozása, PAQ-C kérdőív kezdeti érvényességi és megbízhatósági vizsgálata

Makai Alexandra, Kovács-Szabó Zsófia,
Fodor-Mazzag Kitti, Prémusz Viktória,
Ács Pongrác

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Pécs

E-mail: alexandra.makai@etk.pte.hu

Bevezetés

A nemzetközi szakirodalomban az elmúlt évek számos kutatása igazolta az iskoláskorú gyermekek körében a fizikailag aktív életmód jótékony hatását. A célcsoport vonatkozásában figyelemreméltó, hogy a gyermekkori mozgás viselkedés és az aktív életmódhoz való hozzáállás jelentősen befolyásolja a felnőttkori viselkedést is. A kutatásunk célja

volt a fizikai aktivitásminták monitorozása gyermekkorban és az arra alkalmas mérőeszköz a PAQ-C magyar nyelvű kérdőív érvényességének és megbízhatóságának vizsgálata. Jelen vizsgálatunk ezen kutatás első eredményeinek ismertetését célozta.

Anyag és módszerek

A kutatás első adatgyűjtési szakasza 2020. január - 2022. december között zajlott a pécsi közoktatási intézményekben, 537 fő részvételével. A kutatásban a testösszetétel (BMI) mérést InBody770 eszközzel, a fizikai aktivitás minták monitorozását (PA) a nemzetközileg is használt gyermek fizikai aktivitás kérdőívvel (PAQ-C) vizsgáltuk. A belső konzisztencia vizsgálat során Cronbach alpha értéket számoltunk, a nemek közötti különbségek vizsgálatára Mann-Whitney U próbát alkalmaztunk. Adataink elemzéséhez az SPSS 28.0-ás verzióját használtuk, eredményeinket $p<0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények

A válaszadók átlagéletkora $10,31 \pm 2,33$ év volt, átlagos testtömeg-indexük $18,29 \pm 3,83$ kg/m². A válaszadók 75%-a városi lakos, 53,63%-uk fiú, 46,37%-uk leány volt, a szülők iskolai végzettségét tekintve, az édesapák 48,42%-a, az édesanyák 58,85%-a rendelkezett felsőfokú végzettséggel. A válaszadó gyermekek 24,50%-a elmondása alapján iskolán kívül egyáltalán nem sportolt, vagy végzett fizikailag aktív tevékenységet, játékot. A fiúk ($3,09 \pm 1,05$) és leányok ($2,78 \pm 1,02$) fizikai aktivitási mintái szignifikáns különbséget mutattak ($p<0,001$). A kérdőív belső konzisztenciája megfelelőnek bizonyult (Cronbach alpha=0,838).

Következtetések

Keresztmetszeti vizsgálatunk során feltártuk az általános iskolás gyermekek fizikai aktivitási mintáinak jellemzőit és megtettük az első lépéseit a PAQ-C gyermekek aktivitását monitorozó kérdőív magyar nyelvű adaptációjának létrehozásában és annak pszichometriai jellemzőinek vizsgálatában, miszerint a kérdőív alkalmasnak bizonyult a magyar gyermekek fizikai aktivitási mintáinak vizsgálatára.

Kulcsszavak: gyermekek, fizikai aktivitás, testösszetétel, érvényesség, megbízhatóság

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-22-4 II-PTE-1681 Kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült, valamint a kutatás a NKFI (Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal) Alap Témaérületi Kiválósági Program 2021 Egészség alprogramja finanszírozta, a Pécsi Tudományegyetem TKP2021 EGA-10 számú projekt keretében.

Initial validity and reliability testing of PAQ-C for monitoring physical activity in children

Introduction

Numerous studies in the international literature have confirmed the beneficial effects of a physically active lifestyle among school-aged children. It is noteworthy that children's physical activity behavior and attitudes towards an active lifestyle significantly influence adult behavior as well. The aim of our research was to monitor physical activity patterns in childhood and examine the validity and reliability

MSTT-32/2023.

Igazolás

Alulírott Bendiner Nóra, mint a Magyar Sporttudományi Társaság ügyvezetője igazolom, hogy

**Majoros Ivett¹, Fésüs Ádám¹, Teleki Szidalisz Ágnes², Vargáné Szalai Kata¹,
Prisztóka Gyöngyvér¹**

*(¹Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar,
Sporttudományi és Testnevelési Intézet, Pécs)*

*(Pécsi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar,
Pszichológiai Intézet, Pécs):*

„Vélt és valós testkép megítélésének összehasonlítása cheerleader sportolónők körében”

címmel megtartotta előadását a XX. Országos Sporttudományi Kongresszuson, melyet 2023. május 31-június 2. között rendeztünk a Pannon Egyetemen Veszprémben.
Budapest, 2023. június 5.

